

KVALITETSDEKLARATION

Statistik om familjerådgivning 2025

Ämnesområde

Socialtjänst

Statistikområde

Familjerådgivning

Produktkod

SO0206

Referenstid

Referenstiden är år 2025

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler	3
1.2.3 Statistiska mått	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	5
2 Tillförlitlighet	5
2.1 Tillförlitlighet totalt	5
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval	5
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet	8
4 Tillgänglighet och tydlighet	8
4.1 Tillgång till statistiken	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sam användbarhet	9
5.1 Jämförbarhet över tid	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	10
5.3 Sam användbarhet i övrigt	10
5.4 Numerisk överensstämmelse	10
Allmänna uppgifter	10
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	10
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	10
C Bevarande och gallring	11
D Uppgiftsskyldighet	11
E EU-reglering och internationell rapportering	11
F Historik	11
G Kontaktuppgifter	11

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Det huvudsakliga syftet med statistiken är att belysa omfattningen av den kommunala familjerådgivningen och följa hur området utvecklas över tid. Statistiken utgör också underlag för planering, uppföljning och utredning på både nationell, regional och kommunal nivå.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Huvudsakliga användare av statistiken inom familjerådgivning är kommuner. Statistiken används för att utvärdera, följa upp och planera verksamheten. På nationell nivå kan statistiken användas för utredningsverksamhet för att exempelvis studera utvecklingen kommunal familjerådgivning.

Vidare kan statistiken vara intressant för allmänheten, massmedia, forskare, studenter etc. Informationsbehoven kan variera mellan dessa användare.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken avser mängduppgifter om ärenden inom den kommunala familjerådgivningen, och uppgifter om familjerådgivningens organisering och genomförande. Statistiken samlas in från kommunerna och avser uppgifter för det föregående året.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av Sveriges 290 kommuner och är en totalundersökning. Undersökningens rampopulation består av de verksamheter som utför den kommunala familjerådgivningen. Målobjekten är familjerådgivningens verksamheter, de ärenden som verksamheterna hanterar, samt de personer som ingår i ett ärende. Ett ärende kan vara påbörjat, pågående eller avslutat under referensåret. Observationsobjekten är densamma som målobjekten.

Den kommunala familjerådgivningen kan organiseras på olika sätt. En kommun kan bedriva verksamheten i egen regi, genom kommunal eller regional samverkan, genom avtal med en eller flera andra kommuner som bedriver familjerådgivning, eller genom upphandling av en eller flera privata utförare. En kommun kan även kombinera flera av dessa organisationsformer.

Rampopulationen utgörs av samtliga verksamheter som tillhandahåller kommunal familjerådgivning för landets 290 kommuner.

1.2.2 Variabler

Nedan anges undersökningens huvudsakliga målvariabler:

- Familjerådgivningens organisering
- Väntetid
- Antal heltidstjänster samt antal invånare, 18–69 år, per heltidstjänst
- Fastställd avgift för samtal samt avgift för 60 min samtal

- Samtalslängd
- Samtalsbegränsning samt antal samtal om begränsning
- Totalt antal ärenden under året.
- Totalt antal påbörjade ärenden under året.
- Totalt antal avslutade ärenden under året.
- Totalt antal samtal under året.
- Totalt antal personer, 18 år eller äldre, under året.
- Totalt antal personer som besökte familjerådgivningen under året fördelade efter ålder. Antal personer redovisas även per 1 000 i befolkningen i åldern 18–69 år.
- Antal ärenden som påbörjades under året fördelade efter relationens art.
- Antal parrelationsärenden som påbörjades under året fördelade efter relationens längd.
- Antal personer som sökt rådgivning i ärenden som påbörjades under året fördelade efter ålder.
- Antal ärenden som påbörjades under året fördelade efter antal barn under 18 år.
- Antal hemmavarande barn i ärenden som påbörjades under året fördelade efter ålder.
- Antal umgängesbarn och växelvis boende barn i ärenden som påbörjades under året fördelade efter ålder.
- Antal barn berörda av ärenden som påbörjades under året.
- Antal ärenden som avslutades under året fördelade efter en bedömning av var tyngdpunkten i behandlingens innehåll legat.
- Antal ärenden som avslutades under året fördelade efter behandlingens omfattning.

MFoF bedömer att målvariablerna överlag stämmer överens med observations- och intressevariablerna. Som ett led i att utveckla statistikens innehåll och säkerställa dess relevans har ett antal nya variabler tillkommit från och med 2026 års publicering.

Dessa avser familjerådgivningens organisering, väntetid, heltidstjänster, avgift, samtalslängd och samtalsbegränsning. Variablerna kan bland annat användas för att följa familjerådgivningens tillgänglighet.

Undersökningens målvariabler kan komma att förändras ytterligare inför kommande insamlingar, utifrån det revideringsarbete som MFoF planerar att färdigställa under året.

1.2.3 Statistiska mått

Merparten av uppgifterna redovisas i antal. Uppgift om antal besökare under året redovisas även som antal per 1 000 invånare. Vid framställning av dessa uppgifter används SCB:s befolkningsstatistik för 2025.

Uppgifter som avser familjerådgivningens organisering och genomförande redovisas i olika måttenheter, såsom antal, fördefinierade svarskategorier, kronor och minuter.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Samtliga uppgifter redovisas per riket, varav merparten även redovisas per län och per kommun.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden för statistiken är år 2025.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistik inom kommunal familjerådgivning har ingått i Sveriges officiella statistik sedan 2003. Svarsfrekvensen har genomgående varit hög bland kommunerna och uppgifterna som efterfrågats har i stort sett varit densamma.

En viss osäkerhet om kvaliteten i de insamlade uppgifterna finns, bland annat beroende på skillnader i organisation och rutiner hos kommunerna.

Kommunernas redovisning är ibland en sammanställning av uppgifter från flera uppgiftslämnare, vilket bland annat kan innebära att definitioner som används tolkas på olika sätt och att uppgifter registreras olika.

Statistikens tillförlitlighet kan också påverkas av hur kommuner organiserar den kommunala familjerådgivningen och koordinerar ansvaret kring att lämna in kommunens statistik. Relaterat till detta finns viss risk för undertäckning av rampopulationen.

Vad gäller brister och fel i inrapporteringen är sådana generellt svåra att upptäcka eftersom uppgifterna samlas in på aggregerad nivå. Trots de osäkerhetsmoment som redovisas bedöms tillförlitligheten överlag vara god för den statistik som redovisas.

2.2 Osäkerhetskällor

Sammantaget bedöms de främsta osäkerhetskällorna i statistiken vara kopplade till ramtäckning och mätning, främst i form av mätfel vid registrering och rapportering av uppgifter samt risk för undertäckning av rampopulationen.

Kommunal familjerådgivning kan organiseras på olika sätt och det saknas ett fullständigt register över privata utförare, vilket innebär att kommunerna ansvarar för att uppgifterna är heltäckande.

Mätfel kan uppstå i samband med insamling och sammanställning av uppgifter, exempelvis vid manuell registrering eller vid användning av olika verksamhetssystem. Eftersom dokumentationsskyldighet saknas och verksamheterna kan ha olika rutiner för registrering kan tolkningen av uppgifter variera, vilket ytterligare kan påverka uppgifternas jämförbarhet och kvalitet.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken. Undersökningen är en totalundersökning bland landets kommuner och inget urval förekommer således.

2.2.2 Ramtäckning

Målpopulationen utgörs av Sveriges kommuner. Rampopulationen består av de verksamheter som utför kommunal familjerådgivning.

Kommunerna kan organisera familjerådgivningen på olika sätt. En kommun kan bedriva verksamheten i egen regi, genom avtal med en annan kommun som utför tjänsten, genom någon form av regional samverkan, eller genom avtal med en eller flera utförare. En privat utförare kan också anlitas av flera kommuner. Eftersom kommuner kan upphandla sådan verksamhet kan även privata familjerådgivningar ingå i målpopulationen.

Inför datainsamlingen genomförs en så kallad kontaktuppdatering för att säkerställa aktuella kontaktuppgifter och därmed minska risken för under- och övertäckning. Kommunerna uppmanas att samordna inlämningen genom en utsedd kontaktperson, oavsett hur verksamheten är organiserad. Eftersom utförare kan förändras över tid finns annars risk att insamlingen inte blir heltäckande. Vidare saknas register över privata utförare, vilket innebär att kommunerna själva ansvarar för att rapporteringen är fullständig.

Det förekommer att enstaka kommuner anger att de inlämnade uppgifterna inte är fullständiga, exempelvis till följd av att uppgifter inte har funnits tillgängliga hos samtliga utförare. I vissa fall har även kommuner överlämnat ansvaret för inlämning till sina utförare.

Hur heltäckande statistiken blir kan också påverkas av det faktum att det inte råder någon uppgiftsskyldighet. Detta är ytterligare en osäkerhetskälla i statistikens kvalitet.

2.2.3 Mätning

Insamlingen av uppgifter sker genom ett frågeformulär (webbenkät) som tillhandahålls av Statistikmyndigheten (SCB). Information om undersökningen samt en länk till uppgiftslämnarsidan skickas via e-post till respektive kommuns kontaktperson.

Relaterat till webbenkäten kan mätfel uppkomma om uppgiftslämnaren exempelvis anger felaktiga siffror eller misstolkar frågan. För att minska risken för sådana mätfel innehållet enkäten instruktioner och förklaringar till frågorna. Frågorna har även testats av MFoF och SCB före datainsamlingens start.

Vissa frågor innehåller inbyggda kontroller där totalsummor ska stämma överens mellan flera frågor. Detta gäller exempelvis frågan om *Antal ärenden som påbörjades under året fördelade efter relationens art vid första besöket* och frågan om *Antal ärenden som påbörjades under året fördelat efter antal barn under 18 år som finns i relationen*. Sådana kontroller har tidigare medfört svårigheter vid inlämningen när deluppgifter inte har registrerats för samtliga ärenden. Inför föregående års insamling infördes därför alternativet *Uppgift saknas* för berörda frågor.

Familjerådgivningens verksamhet omfattas inte av dokumentationsskyldighet när det gäller enskildas personliga förhållanden. Utifrån detta, samt att det råder absolut sekretess inom området, förs inga journaler i enskilda ärenden. Mot bakgrund av detta används verksamhetssystem i varierande utsträckning. Vissa verksamheter hanterar statistiken genom att uppgifter

registreras och sammanställs manuellt medan andra använder program som stöd för registrering och sammanställning av de uppgifter som lämnas en gång per år.

Mätfel som kan uppkomma till följd av detta är exempelvis brister i den manuella registreringen och sammanställningen. Även i de fall som olika program eller system används kan mätfel förekomma. Exempelvis om en uppgift inte registrerats korrekt eller inte registrerats alls. Sådana mätfel kan bero på den mänskliga faktorn eller att systemet inte helt matchar de uppgifter som efterfrågas. Därtill kan det finnas vissa olikheter vad gäller tolkning av de uppgifter som efterfrågas.

Generellt är det svårt att bedöma omfattningen av mätfel i de insamlade uppgifterna. Osäkerhet förekommer, bland annat till följd av ovan nämnda faktorer samt variationer i kommunernas organisation och rutiner.

2.2.4 Bortfall

Bortfallet består dels av objektsbortfall, det vill säga att frågeformuläret inte har besvarats alls, dels av partiellt bortfall, vilket innebär att vissa frågor i blanketten inte har besvarats.

Bortfallet i en enskild fråga kan antingen gälla hela frågan eller delar av frågan. De flesta frågorna är sådana att både en totaluppgift och deluppgifter som summerar till totaluppgiften ska anges. Det kan exempelvis gälla det totala antalet personer över 18 år som besökt familjerådgivningen som ska fördelas på åldersklasser. Bortfallet kan i dessa fall vara av två typer:

- Totaluppgift finns men deluppgift har bortfall.
- Totaluppgift har bortfall.

Objektsbortfallet uppgår till 6,2 procent, vilket innebär att 18 kommuner inte besvarat enkäten alls. Det partiella bortfallet varierar mellan 0,74 och 2,57 procent för de flesta av frågorna. Kommuner med bortfall är nämnda i de tabeller som berörs.

En uppgift som saknar värde (bortfall) bortfallskompletteras, det vill säga uppgiften ersätts med ett skattat variabelvärde. De bortfallskompletterade värdena redovisas inte för respektive kommun, däremot ingår de i beräkningen av variabelvärdena för redovisningsgrupperna riket och län.

Bortfallskorrigeringen utförs av SCB och beskrivs mer detaljerat i den tekniska rapporten som finns tillgänglig på www.mfof.se/statistik_familjeratt

2.2.5 Bearbetning

Vid den manuella och maskinella bearbetningen av data kan osäkerhet uppstå. Exempel på bearbetningsbrister är registreringsfel och kodningsfel. Datamaterialet har granskats med avseende på rimlighet och konsistens för att upptäcka eventuella fel. För detta har förbestämda granskningskontroller använts. Återkontakter har gjorts med uppgiftslämnare för att reda ut orimliga värden.

Trots de åtgärder som vidtagits är det dock möjligt att vissa typer av fel inte upptäckts och omfattningen av dessa är därför inte känd. Förekomsten av felaktigheter på grund av bearbetningsprocessen bedöms dock vara små.

2.2.6 Modellantaganden

Inga andra modellantaganden har gjorts än de som redovisats ovan. Denna källa bidrar således inte till osäkerhet i statistiken.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik redovisas.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistiken publicerades 6 månader efter mätperioden.

3.2 Frekvens

Statistiken publiceras vid ett tillfälle under år 2026 och avser statistik för det föregående året. Insamlingen av uppgifter avseende år 2025 har skett under 2026.

3.3 Punktlighet

Statistiken publiceras enligt publiceringsplanen.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras på MFoF:s webbplats, www.mfof.se/statistik_familjeradgivning.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Möjligheterna att få fram ytterligare statistik ur den aggregerade insamlingen, än det som redan publicerats, är små.

4.3 Presentation

De insamlade uppgifterna sammanställs i Excel och finns även tillgängliga i Open document format (ODS för kalkylblad). Utöver resultat ingår även definitioner, metodbeskrivning och diagram.

I samband med publiceringen av datafilerna tillgängliggörs även den enkät som använts vid datainsamlingen, en kvalitetsdeklaration, en beskrivning av statistikens framställning samt en teknisk rapport. Därtill publiceras ett faktablad som sammanfattar några av resultaten. Faktabladet finns tillgängligt i både svensk och engelsk version.

4.4 Dokumentation

Denna produktbeskrivning utgör del av dokumentationen av statistiken. För ytterligare information eller frågor om statistiken kan kontakt tas med MFoF:s kontaktperson för den officiella statistiken.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Statistik inom familjerådgivning har ingått i Sveriges officiella statistik sedan 2003. Mellan 2003 – 2016 ansvarade Socialstyrelsen för statistiken och från och med 2017 har MFoF publicerat statistik inom området.

Socialstyrelsen

Av Socialstyrelsens kvalitetsdeklarationer framgår att statistiken till stor del varit oförändrad innehållsmässigt, men att jämförelser mellan åren bör göras med hänsyn till förändringar i definitioner och beräkningsätt. Följande förändringar som påverkar jämförbarheten har gjorts:

- År 2003 definierades den yngsta åldersgruppen som besöker den kommunala familjerådgivningen som "under 20 år" medan den sedan år 2004 har definierats som 18–19 år.
- År 2003 användes åldersgruppen 20–59 år för jämförelser mellan länen i avsnittet Regionala skillnader. Från och med 2004 används åldersgruppen 18–69 år.
- Mellan år 2003–2009 användes folkmängd i åldersgruppen 20–69 år för att beräkna andel personer i befolkningen som besökt familjerådgivningen för samtal under året. Från och med 2010 års statistik har folkmängd i åldersgruppen 18–69 år använts för beräkningen.

Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd

- År 2020 förtydligades i enkäten att *samtal* avser både personliga besök på familjerådgivningen och digitala möten för rådgivning/ behandlingssamtal. Detta förtydligande gjordes i och med verksamheternas anpassning till följd av covid-19.
- Från och med publicering av 2022 års statistik sammanställs en tabell med uppgift om *Antal barn 0–17 år berörda av ärenden som påbörjades under året*, redovisad per kommun. Uppgifterna är en summering av antal hemmavarande barn 0–17 år och antal umgängesbarn och växelvis boende barn 0–17 år.
- År 2025 utökades enkäten med sex frågor om familjerådgivningens organisering och genomförande:
 - Hur organiserade kommunen familjerådgivningen?
 - Hur många familjerådgivare (heltidstjänster) hade kommunen?
 - Hur lång var den genomsnittliga väntetiden till familjerådgivningen för ärenden som påbörjades?
 - Vilken avgift debiterade kommunen per samtal?
 - Hur långt var ett normalsamtal vid familjerådgivningen räknat i minuter?
 - Hade kommunen någon begränsning i antal samtal i en samtalsserie?

Baserat på dessa frågor kompletterades statistiken för 2025 med följande variabler:

- Familjerådgivningens organisering
- Väntetid, dagar
- Fastställd avgift för samtal, kronor
- Avgift för 60 minuters samtal, kronor (beräknas av SCB utifrån uppgift om egenavgift och uppgift om samtalslängd)
- Samtalslängd, minuter
- Samtalsbegränsning
- Antal samtal om begränsning

På grund av bristande kvalitet i de redovisade uppgifterna om antal heltidstjänster publicerades inte variablerna:

- Antal heltidstjänster
- Antal invånare, 18–69 år, per heltidstjänst (beräknas av SCB utifrån uppgift om antal heltidstjänster samt uppgift från SCB:s befolkningsregister för 2025).

I syfte att förbättra kvaliteten i dessa uppgifter planeras frågorna samt tillhörande instruktioner och definitioner att förtydligas inför nästa insamling.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Statistiken möjliggör regionala jämförelser (riket, län och kommun) samt i viss mån jämförelser mellan olika åldersgrupper.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Samkörningar med andra register är begränsat eftersom statistiken baseras på mängdstatistik.

5.4 Numerisk överensstämmelse

Den numeriska överensstämmelsen inom statistiken är god.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Kvalitetsdeklarationen avser officiell statistik.

För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter om kvalitet för den officiella statistiken (SCB-FS 2016:17).

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs. Värderna som understiger 6 sekretessmarkeras i tabellerna.

C Bevarande och gallring

Gallringsföreskrifter finns i RA-MS 2018:11 (Riksarkivets myndighetsspecifika föreskrift). Det publicerade materialet gallras inte.

D Uppgiftsskyldighet

Det är frivilligt att lämna dessa uppgifter då ingen uppgiftsskyldighet föreligger.

E EU-reglering och internationell rapportering

Statistiken är inte EU-reglerad.

F Historik

Från och med 2017 publicerar Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd statistik om familjerådgivning. Från 2003 till och med 2016 publicerade Socialstyrelsen statistik om familjerådgivning.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Myndigheten för familjerätt och föräldraskapsstöd
Kontaktinformation	Malin Lundgren
E-post	info@mfof.se
Telefon	010-190 11 00